

Bilag til bet. o. lovf. om ægteskabs indgåelse og opløsning m. m.

og omkring det halv ved et forhold mellem halvsvækkende.“

Spørgsmål 8.

Under hensyn til at det vil skabe større klarhed i de økonomiske forhold at bevare den nugældende § 17, anmodes om en udtalelse om betydningen af dette.

Svar:

1. Efter den gældende ægteskabslov § 17 må den, som har været gift, ikke indgå nyt ægteskab, førend offentligt skifte er påbegyndt eller privat skifte tilendebragt, medmindre der bestod fuldstændigt særlige mellem ægtefællerne, eller fritagelse for skifte er særlig hjemlet. Justitsministeriet kan dog fritage for overholdelse af denne regel, hvor særlige grunde taler derfor.

Efter arvelovens § 17, stk. 2, er den længstlevende ægtefælle, der hensidder i uskiftet bo, forpligtet til at skifte ved indgåelse af nyt ægteskab.

2. Ægteskabslovens § 17 er i overensstemmelse med ægteskabsudvalgets indstilling udeladt i det foreliggende forslag til lov om ægteskabs indgåelse og opløsning.

Ægteskabsudvalget har i sin betænkning II, side 39-40, givet følgende begrundelse for, at bestemmelsen bør ophæves:

„Før ægteskabsloven fandtes kun krav om skifte, hvis et tidligere ægteskab var opløst ved døden. Familieretskommissionen fandt imidlertid, at bl. a. ordenshensyn talte for, at også fraskilte ægtefæller skulle have skiftespørgsmålet ordnet inden det nye ægteskab.“

Denne sidste udvidelse har imidlertid haft uheldige følger. Det har således vist sig, at bestemmelsen om, at en fraskilt ægtefælle skal skifte med den tidligere ægtefælle inden nyt ægteskab, er et hyppigt anvendt middel til at chikanere en tidligere ægtefælle. Den ægtefælle, der ønsker at indgå nyt ægteskab, kan risikere at blive stillet over for urimelige bodelingskrav fra den anden ægtefælle. Da et nyt ægteskab uden skifte ikke vil kunne betage den anden ægtefælle nogen rettighed, men højst vil kunne komplicere skiftet noget, har udvalget ikke næret betænkelighed ved at foreslå kravet om skifte helt ophævet.

I tilfælde af en ægtefælles død har dennes arvinger interesse i, at den længstlevende

ikke indgår nyt ægteskab, inden skifteforholdene er afklaret. Der er imidlertid fra skifterettens side tilstrækkeligt indseende med skiftet, hvis førstafdødes bo ikke udleveres til hendsiden i uskiftet bo, men skiftes privat eller offentligt. Udleveres boet til hendsiden i uskiftet bo, følger det af bestemmelserne i § 17, stk. 2, i arveloven, lov nr. 215 af 31. maj 1963, at den ægtefælle, der hensidder i uskiftet bo, er forpligtet til at skifte ved indgåelse af nyt ægteskab, medmindre arvingerne er myndige og giver afkald på skifte. Skifteretterne har imidlertid i almindelighed ingen mulighed for selv at påse, at skiftepåbuddet overholdes. Hensynet til arvingerne, og særligt umyndige arvinger efter førstafdøde, taler derfor for som hidtil at pålægge ægteskabsmyndighederne kontrol med, at skiftekravet overholdes.

Begrænses skiftepligten derfor til de tilfælde, hvor den, der ønsker at indgå ægteskab, hensidder i uskiftet bo, er der ikke anledning til at opretholde bestemmelserne i § 17. Kravet om skifte indeholdes som anført i arveloven, og det vil herefter kun være nødvendigt at pålægge brudefolk en vis oplysningspligt. Som tidligere omtalt, er det hensigten i ægteskabsloven at give justitsministeriet bemyndigelse til at fastsætte de nærmere regler om bevislighedernes prøvelse, og i kraft af denne bestemmelse vil ministeriet kunne give de bevisprøvende myndigheder pålæg om at give vedkommende skifteretter underretning i de tilfælde, hvor brudefolk har givet oplysning om, at de hensidder i uskiftet bo. Under disse omstændigheder har udvalget ikke fundet det nødvendigt at opstille skiftekravet som en ægteskabsbetingelse.“

Hertil kan føjes, at hver af ægtefællerne i det tidligere ægteskab jo når som helst kan kræve fællesboet delt ved offentligt skifte.

3. Enkelte af de organisationer, som har afgivet udtalelser om ægteskabsudvalgets lovudkast, har ønsket den gældende bestemmelse bevaret. Dette gælder således advokatrådet, der fremhæver, at det ikke er advokaternes erfaring, at bestemmelsen som anført af udvalget i videre omfang benyttes til at chikanere en tidligere ægtefælle, hvilket i øvrigt kan afværges ved, at den pågældende begærer offentligt skifte.